

PREGUNTES FREQUENTS SOBRE LA VACUNACIÓ CONTRA LA COVID19

L'Agència Europea del Medicament ja ha aprovat la primera vacuna contra la COVID19 (COMIRNATY de Pfizer-BioNTech) i està previst començar a vacunar d'aquí a pocs dies.

És important saber:

- Es tracta **d'una vacuna sintètica**, no és un virus viu.
- La **seguretat i l'eficàcia s'han demostrat** en milers de persones, en els estudis de fases I, II i III. Després de l'inici de la vacunació se'n segueixen vigilant els possibles efectes adversos i estudiant l'eficàcia (fase IV). Resum d'aquestes fases:
 - Fase I: Per primera vegada s'administra a humans, a un petit grup d'adults voluntaris sans (aproximadament de 10 a 50 persones). Objectiu: conèixer la seguretat de la vacuna.
 - Fase II: La vacuna s'administra a un major nombre de persones, entre 100 i 300. L'objectiu: avaluar els efectes secundaris més freqüents a curt termini i analitzar el tipus de resposta immune que genera la vacuna. També serveixen per establir la dosi i la pauta de la vacuna.
 - Fase III: La vacuna s'administra a milers de persones. Es formen 2 grups de persones, intentant que siguin molt similars en sexe, edat, malalties prèvies, ocupació. Un grup es vacuna i l'altre no (grup control). Es compara la resposta immune en els dos grups. També es realitza un seguiment estret de qualsevol símptoma que apareix, amb la finalitat de detectar qualsevol possible efecte advers, i també es compara entre els dos grups, per poder saber si el problema es pot atribuir a la vacuna o no. Aquesta vacuna s'ha provat en més de 20.000 persones, que s'han comparat amb un nombre similar que havien rebut un placebo.
 - Fase IV: Es continua avaluant les vacunes després de la seva autorització i comercialització. L'objectiu és seguir recollint informació per conèixer-ne millor la seguretat i eficàcia, amb moltes més persones vacunades i en situacions molt diverses. En aquesta fase poden aparèixer efectes adversos que no s'han vist en fases anteriors, precisament perquè són menys freqüents i necessiten moltes més persones vacunades per detectar-se.
- **És segura la vacuna? Quines reaccions pot provocar?**
 - La vacuna ha demostrat uns nivells de seguretat similars a altres vacunes.
 - La majoria de reaccions són locals al lloc de la injecció (dolor, inflamació).
 - Les reaccions generals (febre, malestar, mal de cap, dolors musculars) són lleus i es resolen per elles mateixes en 24-48 hores. Es pot prendre un antitèrmic o un antiàlgic si és necessari.
 - Les reaccions adverses són més freqüents després de la 2a dosi que després de la 1a.
 - Les reaccions adverses en general són més lleus en persones de 55 anys o més.
- **La vacuna, em pot provocar la COVID?**
 - No, no pot produir infecció ni malaltia per coronavirus. La vacuna no és conté virus viu i, per això, no es pot reproduir en el cos humà.
- **Em puc vacunar si he patit la COVID o he tingut la infecció sense estar malalt?**
 - Es poden vacunar persones que ja hagin patit la COVID, sempre que no estiguin en la fase aguda. La seguretat és la mateixa que en persones que no l'han passada.
 - És recomana vacunar perquè no se sap fins a quin punt protegeix haver passat la malaltia.
- **Som al·lèrgic, em puc vacunar?**

- En general, sí. Les vacunes s'administraran en condicions de seguretat per poder fer front a possibles reaccions al·lèrgiques.
- No s'ha vist que produeixin més reaccions al·lèrgiques que altres vacunes.
- Les persones que han tingut reaccions al·lèrgiques **molt greus** a altres productes (aliments, medicaments, pèls d'animals...) ho han de comunicar al seu metge, que farà una valoració de cada cas, tenint en compte el risc de contagi i el risc de patir COVID greu. Si es decideix administrar la vacuna es farà en condicions de seguretat.
- **Estic embarassada o penso que hi puc estar. Em puc vacunar?**
 - No hi ha motius per pensar que hi pot haver reaccions adverses específiques per a la dona o per al fetus, però no estan provades a embarassades.
 - De moment, per prudència, fins que no es tingui més informació en general no es vacunaran les embarassades.
 - Es poden vacunar les dones amb un risc alt de contagi o de patir COVID greu, després de valorar cada cas i cada situació.
- **Estic alletant el meu fill. Em puc vacunar?**
 - No es considera que la vacunació pugui afectar el lactant. Es poden vacunar les dones amb un risc alt de contagi o de patir COVID greu.
- **Prenc anticoagulants / tinc problemes de coagulació. Em puc vacunar?**
 - En general es poden vacunar amb les mateixes precaucions que paer altres vacunes. En alguns casos el seu metge haurà de fer una valoració individual per decidir el millor moment per a la vacunació.
- **Tinc un infant amb una malaltia crònica o una condició de risc. Es pot vacunar?**
 - Els infants i adolescents es poden vacunar a partir dels 12 anys si hi ha condicions d'alt risc.
- **He de prendre precaucions després de la vacunació?**
 - Igual que en altres vacunes, s'hauria d'esperar un temps (15 minuts), per si hi ha marejos o alguna altra reacció. Si la persona vacunada té antecedents d'al·lèrgia greu ha d'esperar 30 minuts.
 - No cal supervisió especial. L'espera només és per evitar, per exemple, un accident si es mareja mentre condueix, o per si hi hagués una reacció al·lèrgica tenir assistència mèdica immediata.
- **Quina eficàcia té la vacuna?**
 - L'eficàcia és alta, aproximadament el 95% de persones vacunades amb 2 dosis queden protegides.
 - La bona protecció arriba als 7 dies després de la 2a dosi, tot i que a partir dels 7 dies de la primera ja comença a veure's un cert efecte.
- **L'eficàcia és la mateixa per persones majors i malalts crònics?**
 - És eficaç tant en persones joves com en persones majors.
 - L'eficàcia és similar en persones amb patologies importants i en persones sanes.
 - En persones immunodeprimides, com és habitual amb totes les vacunes, la resposta pot ser menor, però és important vacunar perquè també l'afectació per la COVID pot ser més greu.
- **Les persones vacunades que no queden protegides, tenen algun benefici?**
 - En aquestes persones la malaltia pot ser menys greu que en no vacunats.

- **Quin temps dura la protecció?**
 - Encara no se sap, perquè ha passat molt poc temps de les primeres vacunacions.
 - S'ha vist que en els 3 mesos de seguiment després de la 2a dosi la protecció no s'ha perdut.
- **Quantes dosis s'han de posar, on i en quin temps?**
 - Se n'han d'administrar 2 dosis amb 21 dies entre elles.
 - Si per algun motiu s'allarga el temps entre les dues dosis no fa falta repetir, es considera vacunat.
 - Si per un error es posa la segona dosi massa prest, sí que s'hauria de posar una dosi més.
 - La vacuna s'ha d'injectar al braç (al múscle)
- **Qui es vacunarà a les Illes Balears?**
 - Com a la resta de països, en primer lloc es vacunaran les persones més vulnerables i amb més risc de contagi, com són les persones que viuen a residències, i també el personal que hi fa feina pel gran risc de contagi.
 - Després, el personal que fa feina a centres sanitaris que atenen pacients amb COVID.
 - La resta de la població s'anirà vacunant segons el risc (edat, malalties, ocupació), de forma ordenada.
 - La vacunació l'organitza i la realitza el Servei de Salut de les Illes Balears, a través d'Atenció Primària i de Salut Laboral.
- **S'han de seguir emprant mesures de protecció després de la vacunació?**
 - Sí, per dos motius:
 - Encara no se sap si les persones vacunades es poden infectar i contagiar altres persones, encara que ells estiguin protegits contra la malaltia.
 - No podran saber si són dels pocs que no queden protegits.
- **La vacunació, és obligatòria?**
 - La vacunació és voluntària.
 - És possible que, sobretot al principi es demani el motiu a les persones que no es volen vacunar, però només a efectes de tenir informació general dels aspectes que més preocupen als ciutadans, mai per perjudicar aquestes persones.
- **Es podria arribar a obligar a vacunar?**
 - Només en circumstàncies molt determinades i per causes de risc greu per a la salut pública, però no es pot fer sense intervenció judicial.
- **Si en quan se m'ofereix la vacunació no em decideixo i després canviï d'opinió, em podré vacunar?**
 - Sí, en les condicions que determini el programa. Per exemple, s'haurà de demanar hora i si les dosis són escasses no podrà anar davant una persona més vulnerable (per exemple, una persona amb un diagnòstic recent d'una patologia, o que acaba de començar a fer feina a una residència)
- **Em puc vacunar si tinc una altra malaltia?**
 - En malalties lleus, sense febre ni afectació general, es pot administrar la vacuna.
 - S'ha d'esperar un temps només en malalties agudes greus.

- **Em puc vacunar si fa poc temps que m'he posat una altra vacuna?**
 - No hi ha motius per pensar que hi pot haver problemes posant-la el mateix dia que una altra.
 - Únicament s'aconsella esperar 7 dies entre aquesta vacuna i qualsevol altra per si es presenta una reacció adversa poder distingir quina de les vacunes administrades n'és la causa, però no és imprescindible.
- **Puc donar sang si m'he vacunat contra la COVID19?**
 - Segons la informació actual, és pot donar sang sense problemes.
 - De tota manera, el Banc de Sang informará amb més detall els possibles donants.